

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Delegatura w Wałbrzychu ul. Zamkowa 3, 58-300 Wałbrzych tel. (74) 842 64 18, (74) 842 66 60	dwkz-wb@dwkz.pl http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/
---	--

Wałbrzych, dnia 16.11.2022 r.

W/N.5142.649.2022.KP

DECYZJA nr 1490/ 2022

Pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust 4 pkt 4 i art. 92. ust. 6, art. 36, ust. 1 pkt. 1, pkt 3 oraz pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z. 2022 r. poz. 840), § 13 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021, poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r., poz. 735);

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17.10.2022 r. (data wpływu: 25.10.2022 r.), zgłoszonego przez ks. Rafała Śliwińskiego – proboszcza Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich, z/s. ul. Wiejska 27, o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych polegających na remoncie kruchty kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A/1798/1558 z dnia 16.03.1966 r.,

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załącznikach do niego: „Projekt architektoniczno-budowlany: Remont kruchty i murów przy kościele i cmentarzu, Ludwikowice Kłodzkie, ul. Wiejska 27, dz. 115”, sporządzony przez mgr inż. arch. Aleksandra Mazij wraz z zespołem w październiku 2022 r.; Wypis z Rejestru Gruntów G.282, 020811_2.0009.G.282;

udzielam pozwolenia

Parafii Rzymsko-Katolickiej
 pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich
 ul. Wiejska 27, 57-450 Ludwikowice Kłodzkie

na wykonanie prac w następującym zakresie:

- wykonania obwodowego ściągu zakotwionego w murze kościoła;
- odkopania ścian fundamentowych i poszerzenia fundamentów;
- osadzenia w ścianach fundamentowych dwuteowników, na których wykonana zostanie wzmacniająca ława fundamentowa;
- wykonana izolacji ścian kruchty;
- naprawy spękań i rys w ścianach kompozycją żywiczną;
- wykonanie nowej powłoki malarskiej w miejscach styku i bruzd przy ściągach;
- wykonania obróbek blacharskich na styku dachu kruchty z kościołem;

**Za zgodność
z oryginałem**

mgr inż. ZBIGNIEW MAZIJ
 Upr. do kierowania i nadzorowania
 robotami budowlanymi bez ograniczeń
 Nr uprawnień 2/189/82
 tel. 691-848-840

zgodnie z zakresem i w sposób wskazany w dokumentacji projektowej: „Projekt architektoniczno-budowlany: Remont kruchty i murów przy kościele i cmentarzu, Ludwikowice Kłodzkie, ul. Wiejska 27, dz. 115”, sporządzony przez mgr inż. arch. Aleksandra Mazij wraz z zespołem w październiku 2022 r., którego egzemplarz stanowi załącznik nr 1 do niniejszego pozwolenia.

Egzemplarz dokumentacji pozostawiony został w aktach sprawy.

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2025 r.

Zobowiązuje się wnioskodawcę do – pozwolenia udziela się pod warunkiem:

1. Obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
2. Obowiązku przekazania Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, a w toku robót budowlanych na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1, imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 1 dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 37c ustawy, oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego;
3. Zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o **terminie rozpoczęcia i zakończenia** wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych;
4. Niezwłocznego zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych.
4. W trakcie prowadzenia robót ziemnych Inwestor powinien zapewnić **badania archeologiczne**, które będą nadzorowały roboty ziemne objęte zamierzeniem. Na badania archeologiczne należy uzyskać w tut. urzędzie pozwolenie konserwatorskie w formie decyzji administracyjnej w oparciu o uzgodniony programu tych badań przed rozpoczęciem robót w terenie.
5. Prace odbywające się przy elewacji kruchty, w bezpośredniej bliskości zachowanego detalu architektonicznego, tj. lizen i gzymsów, odbywać się powinny po właściwym zabezpieczeniu tych elementów, a w razie ich uszkodzenia wiernej rekonstrukcji ich fragmentów.
6. Kolorystyka miejsc styku i miejsc bruzd przy ścianach, po wykonaniu wyprawy tynkarskiej, powinna być identyczna jak istniejąca kolorystyka kościoła i kruchty.
5. Nakłada się obowiązek dokonywania **odbioru końcowego** wykonanych robót budowlanych z udziałem przedstawiciela Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Termin odbioru powinien zostać ustalony z organem konserwatorskim nie później niż 14 dni przed planowanym odbiorem.

UZASADNIENIE

W dniu 25.10.2022 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu, wpłynął wniosek zgłoszony przez ks. Rafała Śliwińskiego – proboszcza Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich, z/s. ul. Wiejska 27, o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych polegających na remoncie kruchty kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich, wpisanego do rejestru zabytków

Za zgodność z oryginałem
mgr inż. ZBIGNIEW JAKÓB
Upr. do kierowania i nadzorowania robotami budowlanymi i konserwatorstwa zabytków
Nr upr. AN
tel. 691 88 62 40

decyzją nr A/1798/1558 z dnia 16.03.1966 r. Inwestycja dotyczy zatem obiektu wpisanego do rejestru zabytków. W jej zakresie ujęte zostały także prace ziemne, przewidziane do realizacji na terenie obszaru obserwacji archeologicznej dla nowożytnego siedliska w granicach wsi średniowiecznej.

Kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich wzniesiono w latach 1708–1709 w stylu barokowym. Kruchta świątyni została wzniesiona zapewne na pocz. XX w., po pożarze kościoła w 1914 r.

Zgodnie z art. 3 ust. 1. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U z 2022, poz. 840), zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Z kolei przepis art. 36 ust. 1, tejże ustawy stanowi, że pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga każdorazowo między innymi prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Jak wspomniano wyżej planowana inwestycja zlokalizowana jest również w obszarze podgalałym ochronie konserwatorskiej, jako obszar obserwacji archeologicznej. O uznaniu obszaru za chroniony zabytek archeologiczny poprzez wyznaczenie obszaru obserwacji archeologicznej zdecydowały przesłanki historyczne źródeł pisanych potwierdzone rozpoznaniem w tym rejonie stanowiskami archeologicznymi. Z tego powodu obszar ten uznany został za zabytek archeologiczny jako szczególną, a więc kwalifikowaną formę zabytku, zdefiniowaną w w/w art. 3 pkt 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w którym za zabytek archeologiczny uważany jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią i podziemną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów. Zachowanie tego zabytku jest konieczne ze względu na wartości historyczne i naukowe możliwe do poznania obecnie jedynie poprzez badania archeologiczne. Warunki konserwatorskie dotyczące prowadzenia robót ziemnych w obrębie fundamentów kościoła, podyktowane są planowaniem zamierzenia w obszarze obserwacji archeologicznej dla miejscowości o genezie średniowiecznej. W trakcie prowadzenia robót ziemnych może dojść do naruszenia lub przekształcenia zabytkowych warstw antropogenicznych, które podlegają ochronie jako zabytek archeologiczny na mocy przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Stosownie do art. 31 ust. 1a pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązany jest pokryć koszty badań archeologicznych oraz wykonać niezbędną dokumentację konserwatorską. Badania archeologiczne wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pozwolenie to należy uzyskać przed przystąpieniem do robót w terenie.

Ponadto prace polegające na wykonaniu ściągu obwodowego zakotwionego w murze kościoła, które prowadzone będą przy elewacji kruchty mogą doprowadzić do uszkodzenia istniejących elementów wystroju architektonicznego, tj. lizen i gzymsów, a zatem w warunkach udzielonego pozwolenia należało umieścić warunek odnoszący się do właściwego zabezpieczenia tych elementów.

**Za zgodność
z oryginałem.**

mgr inż. ZBIGNIEW MAZIJ
Upr. do kierowania i nadzoru nad
robotami budowlanymi bez ograniczeń
Nr uprawnień 2/189/82
tel. 691-648-840

W warunkach udzielonego pozwolenia wskazano również, że kolorystyka miejsc na elewacji, objętych przedmiotowym zamierzeniem, powinna zostać po zakończeniu prac odtworzona i scalona z kolorystyką istniejącą budynku kościoła.

Pouczenie:

1. Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne podlega karze grzywny (art.117 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
2. Informuje się, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. Uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Oплата skarbową: wniesiono opłatę skarbową w wysokości 82 zł.

Z up. Dolnośląskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu
mgr Anna Nawakowska
Kierownik Delegatury w Wałbrzychu

**Za zgodność
z oryginałem**

mgr inż. ZBIGNIEW MATYJ
Upr. do kierowania, nadzoru nad
robotami budowlanymi bez ograniczeń
Nr upr. 111/11/2017/89/82
tel. 71 42 46 840

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła, ul. Wiejska 27, 57-450 Ludwikowice Kłodzkie (A9F7F+8-R) + 1 PB.
2. a/a, Ludwikowice Kłodzkie, kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, A.